

TIẾNG VIỆT 5 - PHIẾU BÀI TẬP 7 - TỪ ĐA NGHĨA (TIẾP)

I. ĐOẠN VĂN

Đọc kỹ đoạn văn sau và thực hiện các bài tập tự luận phía dưới:

"Chiếc đồng hồ cổ nằm ở **mặt** bàn gỗ đã **chạy** liên tục suốt nhiều năm. Mỗi tiếng tích tắc đều đặn như **nhịp** đập của thời gian, chứng kiến bao đổi thay của gia đình. Dù **kim** đồng hồ đã ngả màu và có phần hoen gỉ, người cha vẫn cẩn thận **chăm** chút từng chi tiết nhỏ. Ông bảo: 'Thời gian đi qua không bao giờ trở lại, điều quan trọng nhất là con người phải biết sống trọn vẹn và không ngừng vươn lên'."

Câu 1: a) Trong câu "Chiếc đồng hồ cổ ... đã chạy liên tục suốt nhiều năm" từ "chạy" được hiểu theo nghĩa nào? Nêu rõ nghĩa của từ "chạy"

b) Xét từ "mặt" trong cụm từ "mặt bàn", được hiểu theo nghĩa nào? Nêu rõ nghĩa của từ "mặt".

Câu 2: Từ "kim" trong đoạn văn trên được dùng theo nghĩa chuyên (chỉ bộ phận chỉ giờ/phút của đồng hồ). Hãy viết 02 câu văn hoàn chỉnh:

a) Sử dụng từ "kim" theo nghĩa gốc.

b) Sử dụng từ "kim" theo một nghĩa chuyên khác (không chỉ bộ phận đồng hồ).

.....

.....

Câu 3: Nếu thay từ "chạy" trong câu "Chiếc đồng hồ cổ... đã chạy" bằng từ "hoạt động" hoặc "quay", thì ý nghĩa của câu văn có thay đổi gì không? Việc tác giả lựa chọn từ "chạy" mang lại hiệu quả biểu cảm thế nào cho câu văn?

.....

.....

.....

Câu 4: Từ "lưng" là một từ đa nghĩa có nghĩa gốc chỉ bộ phận phía sau cơ thể người hoặc động vật. Hãy tìm 3 từ ghép hoặc cụm từ trong đó từ "lưng" được dùng với các nghĩa chuyên khác nhau (Ví dụ: lưng núi - chỉ vị trí khoảng giữa của núi).

.....

.....

.....

.....

.....

Câu 5: Trong văn học, việc sử dụng các từ đa nghĩa chỉ bộ phận con người (như mắt, mũi, tay, chân, lòng, lưng...) để mô tả các vật (như mặt bàn, chân núi, lòng sông...) giúp câu văn trở nên sinh động như thế nào? Hãy trình bày suy nghĩ của em.

.....

.....

.....

.....